EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 26
COM(2012) 415 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Galimi šaunamųjų ginklų kategorijų skaičiaus sumažinimo iki dviejų (draudžiamų ir leidžiamų šaunamųjų ginklų), siekiant geresnio aptariamų gaminių vidaus rinkos veikimo paprastinant tvarką, privalumai ir trūkumai

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Galimi šaunamųjų ginklų kategorijų skaičiaus sumažinimo iki dviejų (draudžiamų ir leidžiamų šaunamųjų ginklų), siekiant geresnio aptariamų gaminių vidaus rinkos veikimo paprastinant tvarką, privalumai ir trūkumai

Ši ataskaita parengta laikantis vieno iš nurodymų, nustatytų 1991 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvoje 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės su pakeitimais, padarytais 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/51/EB.

1. DIREKTYVA 91/477/EEB IR ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ KATEGORIJŲ KLAUSIMAS

1.1. Iš pradžių Direktyva 91/477/EEB buvo pagalbinė vidaus rinkos įgyvendinimo priemonė. Todėl siekiant atsverti tam tikras šaunamųjų ginklų judėjimo iš vienos valstybės narės į kitą lengvatas, į Europos Sąjungos teisę buvo įtrauktos šiai gaminių rūšiai pritaikytos saugumo garantijos.

1.2. Šią direktyvą papildo du priedai, kurių pirmajame (I priedas) nustatytos (šiuo metu tebegaliojančios) šaunamųjų ginklų kategorijos, daugiausia atsižvelgiant į ginklų pavojingumą. Taigi, nustatytos 4 kategorijos: A kategorijai priskiriami uždrausti šaunamieji ginklai – koviniai ginklai; B kategorijai priklauso ginklai, kuriems įsigyti reikia oficialaus leidimo – daugiausia naudojami šaulių ir medžiotojų; C kategorijai priskiriami šaunamieji ginklai, kuriuos reikia deklaruoti – paprastai naudojami medžiotojų; D kategorijai priklauso kiti šaunamieji ginklai – paprastai tai vienos rūšies ginklai[1].

1.3. Šiomis kategorijomis, kaip ir visa Direktyvos norminama sritimi, nustatyti būtiniausi reikalavimai. Remdamosi Direktyvos 91/477/EEB 3 straipsniu[2], valstybės narės gali sugriežtinti skirstymą į kategorijas, pavyzdžiui, panaikindamos C ir D kategorijas arba tam tikrą ginklą nuspręsdamos priskirti prie aukštesnės kategorijos, vadovaudamosi politiniais arba saugumo sumetimais ar medžioklės tradicijomis.

1.4. Tokia laisvė valstybėms narėms palikta dėl Direktyvos pobūdžio; ja siekiama ne visapusiškai suderinti teisės aktus, o tik sukurti minimalų apsaugos pagrindą, nedarant poveikio valstybių narių veiksmams, skirtiems užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais[3].

1.5. Reikia pažymėti, kad Direktyvos nuostatos netaikomos, kai ginklus įsigyja ir juos laiko ginkluotosios pajėgos, policija, viešosios tarnybos arba kolekcininkai ir institucijos, besidominčios ginklų kultūriniais ir istoriniais aspektais ir tokiomis pripažintos valstybių narių, kurių teritorijoje jos yra įsisteigusios. Toks išskyrimas yra esminis, nes taip vadinamieji ginklai civilinėms reikmėms atskiriami nuo kitos ginkluotųjų pajėgų, o kartais ir organizuoto nusikalstamumo grupuočių naudojamos ginkluotės.

---

1 Vienašūviai ilgieji lygiavamzdžiai ginklai.

2 „Valstybės narės atsižvelgdamos į teises, kurios valstybių narių nuolatiniams gyventojams suteiktos pagal 12 straipsnio 2 dalies nuostatas, savo teisės aktuose gali nustatyti griežtesnes nuostatas nei numatytos šioje direktyvoje.“

3 Direktyvos 91/477/EEB 8 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „direktyva neturi poveikio valstybių narių teisei imtis priemonių užkirsti kelią neteisėtai ginklų prekybai“.

1.6. Šios direktyvos įgyvendinimas buvo apžvelgtas 2000 m. gruodžio 15 d. Komisijos ataskaitoje Europos parlamentui ir Tarybai[4]. Iš esmės teigiamose ataskaitos išvadose I priede nurodytos šaunamųjų ginklų kategorijos persvarstytos nebuvo, o išvadoms iki šiol neprieštarauta.

2. ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ KATEGORIJOS 2008 M. GEGUŽĖS 21 D. PRIĖMUS DIREKTYVĄ 2008/51/EB, KURIA IŠ DALIES KEIČIAMA DIREKTYVA 91/477/EEB, IR ŠIOS ATASKAITOS RENGIMO METODOLOGIJA

2.1. Pirmoji bendro įstatymų leidėjo pozicija buvo grindžiama dviem svarbiausiais motyvais: sumažinus šaunamųjų ginklų kategorijų skaičių iki dviejų (draudžiami arba leidimo reikalaujantys ginklai), Europos piliečiai būtų saugesni, o ekonominės veiklos vykdytojams būtų paprasčiau.

2.2. Tačiau šiai pozicijai nepritarė manantys, jog valstybės narės turi išsaugoti tam tikrą diskreciją klasifikuodamos šaunamuosius ginklus pagal vidaus teisės aktus, aišku, laikydamosi I priede nustatytų būtiniausių reikalavimų. Ekonominės veiklos vykdytojai, kaip ir įprasti šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms naudotojai, neatrodė labiau įsitikinę tokio pobūdžio supaprastinimo teikiamais privalumais.

2.3. Šie svarstymai apžvelgti Direktyvos 2008/51/EB 18 konstatuojamojoje dalyje, kurioje teigiama, kad „Kelios valstybės narės supaprastino šaunamųjų ginklų klasifikaciją pradėdamos naudoti ne keturias kategorijas, o šias dvi. Valstybės narės turėtų laikytis šios supaprastintos klasifikacijos, net jei valstybės narės, kurios šiuo metu šaunamuosius ginklus skirsto į daugiau kategorijų, gali, laikydamosi subsidiarumo principo, toliau taikyti esamas klasifikacijos sistemas.“

2.4. Taigi, šia ataskaita siekiama išnagrinėti šaunamųjų ginklų nomenklatūros klausimą tiesiogiai siekiant geresnio vidaus rinkos veikimo ir ruošiantis rengti „ataskaitą dėl padėties, susiklosčiusios taikant šios direktyvos nuostatas, kartu su pasiūlymais“, kuriuos Komisija turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai iki 2015 m. liepos 28 d., kaip numatyta pačioje direktyvoje.

2.5. Kad tai įvykdytų, Komisijos tarnybos pasirinko įtraukti valstybių narių šaunamųjų ginklų srityje kompetentingas tarnybas (daugiausia Vidaus reikalų arba Teisingumo ministerijas, nelygu valstybė narė), kurioms 2011 m. lapkričio mėn. išsiuntė klausimyną; taip pat ne kartą buvo suteikta galimybė pareikšti nuomonę pagrindinėms šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms naudotojų grupėms: gamintojams, mažmeniniams prekiautojams, medžiotojams, šauliams ir kolekcionieriams.

2.6. Valstybių narių administracijoms užduoti įvairūs klausimai, aprėpiantys šiuos aspektus:

(1) šaunamųjų ginklų gamintojų ir mažmeninių prekiautojų jais sektoriaus ekonominė svarba;

(2) užregistruotų medžiotojų ir šaulių skaičius;

(3) Europos šaunamojo ginklo leidimų turėtojų skaičius;

---

[4] COM(2000) 0837 galutinis.

(4) nusikaltimų ir teisės pažeidimų skaičiaus raida pastaraisiais metais;

(5) galimos problemos bandant atsekti šaunamuosius ginklus;

(6) sistemingai taikoma leidimo įsigyti šaunamąjį ginklą tvarka;

(7) vienam ar keliems ginklams galiojantis leidimas;

(8) netiesioginis leidimas, remiantis kitu leidimu ar licencija;

(9) paprastos deklaravimo tvarkos galimybė;

(10) privalomų kategorijų skaičiaus sumažinimo Europos Sąjungos teisės aktuose privalumai;

(11) galimos tokio sumažinimo pasekmės atitinkamiems ekonomikos sektoriams;

(12) tikėtini pagerėjimai.

Taip pat buvo aiškiai nurodyta, kad į klausimyno aprėptį patenka tik tie ginklai, kuriems taikoma Direktyva, t. y. medžiokliniai ir sportinio šaudymo ginklai, išskyrus kovinius ginklus.

3. EKONOMINĖS ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ SEKTORIAUS IR PAGRINDINIŲ NAUDOTOJŲ SVARBOS, Į KURIĄ ATKREIPTAS DĖMESYS KLAUSIMYNE, ĮVERTINIMAS. BENDRIEJI DUOMENYS

3.1. Pirmoji valstybių narių grupė išsiskiria tuo, kad neturi arba beveik neturi šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms gamybos pramonės. Ši grupė didelė, nes jai priklauso daugiau kaip dvylika valstybių narių. Nepaisant to, kad gamyba labai maža arba nereikšminga, mažmeninė prekyba jose gali būti gana svarbi: kaip pavyzdį pateiksime Suomiją, kurioje yra ne mažiau kaip 600 prekiautojų, užsiimančių daugiausia mažmenine prekyba arba taisymu, arba Vengriją, kurioje jų yra maždaug 500.

3.2. Kitai grupei priklauso šalys, turinčios pakankamai tvirtą gamybos pramonę, dažnai tradicinę, tačiau gamybos apimtis nebūtinai yra labai didelė. Toks būtų Slovakijos, Čekijos, Austrijos ar Lenkijos atvejis. Šiose valstybėse narėse vis dėlto gali būti gana daug prekiautojų, taisytojų ar perpardavėjų: vien tik Lenkijos teritorijoje jų yra maždaug 500, o Austrijoje netgi 700[5].

3.3. Didžiausios gamybos zonos yra gausiausiai apgyvendintose valstybėse narėse, nors šis dėsningumas vis silpnėja dėl smunkančios gamybos pramonės. Vokietijoje ir Italijoje gamyba vis dar reikšminga, dažnai gaminama eksportui[6], o Prancūzijoje ir Jungtinėje Karalystėje ginklų civilinėms reikmėms gamyba gerokai sumažėjo, kaip ir Ispanijoje, tik šiek tiek mažiau. Tačiau tai nesusiję su kartais labai išplitusiu ir išlikusiu prekiautojų tinklu, kaip kad Prancūzijoje[7].

---

5 Duomenys apie Austriją gauti iš Europos prekybos ginklais civilinėms reikmėms asociacijos.

6 85–90 proc. pagamintų vokiškų šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms eksportuojama į trečiąsias arba Sąjungos šalis (Europos sportinio šaudymo ginklų gamintojų asociacijos duomenys).

7 Remiantis Europos medžioklinių ir sportinio šaudymo ginklų instituto duomenimis, maždaug 800–1000 pardavimo vietų Prancūzijoje daugiausia parduodami ginklai.

3.4. Tačiau gausiausiai apgyvendintose valstybėse narėse tikrai yra didžiausios medžiotojų ir šaulių bendruomenės. Nurodoma, kad Prancūzijoje yra daugiau kaip 1 400 000 medžiotojų, Italijoje – 850 000 medžiotojų, o Ispanijoje jų yra virš 1 500 000. Kaip įprasta, šaulių skaičius yra gerokai mažesnis nei medžiotojų, tačiau taip pat gana didelis: Italijoje jų yra maždaug 300 000, Prancūzijoje – 213 000, o Lenkijoje maždaug 14 600.

3.5. Įdomu tai, kad tam tikrose valstybėse narėse, kuriose demografinė padėtis yra gana prasta (palyginti su Sąjungos vidurkiu), yra labai didelė santykinė medžiotojų ir šaulių dalis. Švedijoje yra mažiausiai 490 000 medžiotojų ir 96 000 šaulių, o Suomijoje medžiotojų yra per 300 000, o šaulių apie 35 000. Danijoje yra maždaug 169 000 medžiotojų ir 120 000 šaulių.

3.6. Taip pat reikėtų nurodyti Europos šaunamojo ginklo leidimų[8] turėtojų skaičių, kuris paprastai yra geras (bet ne vienintelis) medžiotojų ir šaulių judumo Europos Sąjungoje rodiklis. Kai kuriose valstybėse narėse, kaip antai Austrijoje, šio leidimo turėtojų skaičius yra santykinai didelis (38 000), kitose šalyse ši proporcija yra mažesnė (maždaug 20 000 turėtojų Italijoje ir 39 378 turėtojai Prancūzijoje).

4. NUSIKALTIMŲ IR PAŽEIDIMŲ, NAUDOJANT ŠAUNAMĄJĮ GINKLĄ, RAIDOS RODIKLIAI IR ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ CIVILINĖMS REIKMĖMS ATSEKAMUMAS

4.1. Į klausimą, ar pastaraisiais metais užregistruotas nusikalstamumo, naudojant medžioklinius ar sportinio šaudymo ginklus, lygis ženkliai padidėjo, dažniausiai atsakyta neigiamai. Kai kuriose valstybėse narėse, kaip antai Graikijoje, Lenkijoje, Švedijoje ar Portugalijoje, nustatytas mažas, beveik nereikšmingas padidėjimas.

4.2. Dauguma valstybių narių, pavyzdžiui, Austrija, Vengrija, Bulgarija, Jungtinė Karalystė, Suomija ar Ispanija, mano, kad tokio pobūdžio nusikalstamumui būdingas tam tikras stabilumas. Kitose valstybėse narėse, tokiose kaip Belgija ar Airija, nustatytas net nedidelis tokio nusikalstamumo lygio sumažėjimas.

4.3. Šiuos faktus taip pat galime nagrinėti atsižvelgdami į didesnį nusikalstamumą naudojant šaunamuosius ginklus, kai jų (dažniausiai kovinių) yra lengviau gauti, pavyzdžiui, pasibaigus ginkluotiems konfliktams. Tačiau ši ginklų rūšis nepriklauso Direktyvos taikymo sričiai, pagal kurią tai yra uždrausti šaunamieji ginklai (1 priedo A kategorija), priešingai nei tie, kuriuos galima įsigyti laisvalaikio ar sportinei veiklai.

4.4. Šiuos Direktyva leidžiamus ginklus yra gerokai lengviau „atsekti“, kaip tai nurodoma atsakymuose į klausimyną, kurių dauguma padrąsinantys, bent jau kai kalbama apie teisėtą jų judėjimą Sąjungoje; dauguma valstybių narių mano, kad principinių problemų atsekant šaunamuosius ginklus civilinėms reikmėms yra nedaug, bent jau nacionaliniu mastu.

4.5. Tačiau galima paminėti tam tikrus sunkumus renkant ar apdorojant informaciją, pagal kurią atsekama ginklo, galėjusio turėti daug savininkų, istorija. Paaiškėjo, kad valstybių narių

---

[8] Europos šaunamojo ginklo leidimas sukurtas Direktyva 91/477/EEB. Tai dokumentas, kurį asmens, teisėtai įsigijusio šaunamąjį ginklą ir juo besinaudojančio, prašymu išduoda valstybės narės valdžios institucijos (1 straipsnio 4 dalis). Leidimo turėtojas su savo ginklu gali keliauti iš vienos valstybės narės į kitą, kad dalyvautų medžioklėje ar sportinio šaudymo varžybose, pagal supaprastintą leidimų tvarką. Šį leidimą labai vertina jo turėtojai ir nežinoma jokių su jo išdavimu ar naudojimu susijusių saugumo problemų.

ir prekiautojų ginklais tinkamai tvarkoma kompiuterizuota duomenų kaupimo sistema bei galimybė juos gauti vykdymo pajėgoms, yra esminė prievolė.

5. ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ CIVILINĖMS REIKMĖMS ĮSIGIJIMO IR LAIKYMO TVARKA

5.1. Iš atsakymų į klausimyną matomas pagrindinis principas: šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms įsigijimui ir laikymui reikalingas leidimas, o tam tikrais griežčiau apibrėžtais atvejais nustatyta administracinio deklaravimo ar registravimo prievolė, faktiškai panaši į neformalaus leidimo paraišką. Toks pagrindinis principas netrukdo, kad tam tikroms ginklų rūšims, arba ginklams, turintiems tam tikrų ypatumų, tam tikroje valstybėje narėje būtų taikoma lankstesnė įsigijimo tvarka, kaip, pavyzdžiui, įsigyjant istorinius ar deaktyvuotus ginklus.

5.2. Tačiau pagal leidimo reikalaujančią tvarką, jo nebūtinai turi būti prašoma prieš įsigyjant kiekvieną ginklą. Leidimas gali būti išduotas tam tikram ir žinomam skaičiui ginklų įsigyti, jų ypatumus nurodant pačiame leidime (tokia tvarka galioja, pavyzdžiui, Austrijoje, Lenkijoje ar Liuksemburge).

5.3. Leidimas įsigyti gali būti išduodamas tik turint arba gavus kitą dokumentą, pavyzdžiui, patvirtinantį medžiotojo ar šaulio statusą, arba, tam tikrais atvejais, administraciniu sprendimu pripažįstant, kad pirkėjas pagrįstai nori įsigyti ginklą savigynos reikmėms (pvz., Suomijoje ar Lenkijoje).

5.4. Deklaravimo tvarka, taikoma Direktyvos 91/477/EEB I priede nurodytiems C kategorijos ginklams, vis dar taikoma daugeliui medžioklinių ginklų, ypač Prancūzijoje. Pagal šią tvarką pirkėjas prekiautojui ginklais turi pateikti savo asmens tapatybės kortelės ir pirkinį pagrindžiančio dokumento (pavyzdžiui, galiojančio medžiotojo bilieto) kopijas; prekiautojui ginklais matant[9], jis užpildo deklaraciją, kurią prekiautojas įregistruoja ir persiunčia kompetentingoms institucijoms. Jeigu institucija prieštarauja sandoriui, ji nurodo pirkėjui grąžinti ginklą arba policijos pajėgos priverčia jį tai padaryti.

5.5. Tam tikras medžioklinių ginklų skaičius Prancūzijoje priskiriamas naujai, tarpinei tarp Direktyvoje apibrėžtos C ir D, kategorijai: tai vienašūviai ilgieji lygiavamzdžiai ginklai, kuriems taikoma nauja registravimo tvarka, panaši į deklaravimo tvarką (asmens tapatybės kortelės, medžiotojo bilieto arba leidimo šaudyti kopijos, užpildyta forma, patikrinama policijos institucijoje).

5.6. Taigi klausimyno atsakymuose nenurodoma, kad būtų priimta laisvesnė nei Direktyvoje nurodyta D kategorijos šaunamųjų ginklų leidimo tvarka, pavyzdžiui, kad jų būtų galima įsigyti be jokio formalumo, kaip kad tai buvo numatyta Direktyvoje vienašūviams ilgiesiems lygiavamzdžiams ginklams. Visos valstybės narės, kuriose tokia galimybė buvo išsaugota, padidino reikalavimus (kaip nurodyta pirmesnėje pastraipoje).

5.7. Taip pat svarbu nurodyti, kad galioja tos valstybės narės, į kurią įvežtas ginklas, klasifikacija (draudžiamas, leidžiamas, deklaruojamas, registruojamas) ir ji yra viršesnė už ginklo įsigijimo šalyje taikomą klasifikaciją. Kitaip tariant, jeigu, pavyzdžiui, vienoje valstybėje narėje įsigytam ginklui taikoma leidimo reikalavimo tvarka, o jo savininkas (net jei jis yra Europos šaunamojo ginklo leidimo turėtojas) ketina jį išsivežti į kitą valstybę narę,

[9] Prekiautojas ginklais pirmasis patikrina „asmenų, kuriems draudžiami šaunamieji ginklai“ sąrašus.

kurioje šis ginklas draudžiamas, savaime suprantama, kad viršesnis yra ginklo draudimas ir ginklas negali būti išvežtas iš savo kilmės šalies.

6. VALSTYBĖS NARĖS SKIRTINGAI VERTINA GALIMYBĘ SUMAŽINTI DIREKTYVA LEIDŽIAMŲ KATEGORIJŲ SKAIČIŲ

6.1. Kai kurios valstybės narės, kaip antai Lenkija, Jungtinė Karalystė, Airija, Danija ir Latvija, pareiškė esančios suinteresuotos sumažinti Europos Sąjungos lygmens kategorijų skaičių iki dviejų, nes mano, kad tai bus tam tikras supaprastinimas.

6.2. Tačiau kitos valstybės narės mano, kad dabartinė Direktyvoje numatyta klasifikavimo laisvė galėtų būti išsaugota. Švedija, Italija, Vengrija ar Belgija nemato jokios apčiuopiamos naudos keisti dabartinę nomenklatūrą, juolab, kad jos persvarstymas būtų didesnė našta ir sukeltų nereikalingų sąnaudų.

6.3. Kai kurios valstybės narės, kaip antai Slovakija, Nyderlandai ar Rumunija, nacionaliniu mastu priėmusios dviem ar trimis kategorijomis grindžiamą klasifikaciją, mieliau renkasi palikti valstybėms narėms galimybę nustatyti kategorijas pagal savo poreikius, laikantis dabartinės nomenklatūros.

6.4. Į klausimą, ar sumažinus kategorijas būtų padarytas esminis poveikis ekonomikos sektoriams, dauguma valstybių narių atsakė, kad arba jį būtų sunku įvertinti, arba kad jo greičiausiai nebūtų, nes dviejų kategorijų nomenklatūra jų šalyje jau pakankamai paplitusi. Tačiau reikia pažymėti, kad būtent šaunamųjų ginklų negaminančios valstybės narės mano, jog *a priori* pasekmės ekonomikai jų teritorijoje sumažinus kategorijų skaičių būtų nelabai didelės.

6.5. Kai kurios valstybės narės, kaip antai Italija ar Belgija, turinčios šaunamųjų ginklų gamybos pramonę, mano priešingai: ekonomikos sektoriui būtų padarytas neigiamas poveikis. Kitos valstybės narės, pavyzdžiui Lenkija, daro prielaidą, kad tai galėtų sukelti ekonominių pasekmių, tačiau nemano, kad tai priežastis nemažinti kategorijų skaičiaus.

6.6. Vis dėlto daugumai valstybių narių neatrodo, kad Direktyvos I priede nurodytų šaunamųjų ginklų kategorijų skaičiaus sumažinimas iki dviejų turėtų akivaizdžių privalumų, dėl kurių pagerėtų vidaus rinkos veikimas. Net buvo galima įžvelgti nuogąstavimą, kad sumažinus kategorijų skaičių teisėta prekyba galėtų nukentėti, nes paplistų neteisėta prekyba.

7. BE KATEGORIJŲ SKAIČIAUS SUMAŽINIMO BUVO PATEIKTA IR KITŲ PASIŪLYMŲ, SKIRTŲ SUPAPRASTINTI ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ JUDĖJIMĄ STIPRINANT SAUGUMĄ

7.1. Taigi, tam tikros valstybės narės, pavyzdžiui, Vokietija ar Estija ir Lenkija, teigia matančios akivaizdžių privalumų nustatyti bendrus šaunamųjų ginklų deaktyvavimo standartus, remiantis Tarptautinės rankinių šaunamųjų ginklų bandymo komisijos (CIP)[10] *ad*

[10] Nuolatinė tarptautinė komisija (CIP) dėl rankinių šaunamųjų ginklų bandymo įsteigta sudarius tarpvyriausybinį susitarimą, kuriuo pagrindinės Europos šaunamųjų ginklų gamybos šalys (11 Europos šalių drauge su Čile, Rusija ir Jungtiniais Arabų Emiratais) įsipareigoja pripažinti šaunamųjų ginklų ir šaudmenų bandymų rezultatus prieš juos pateikiant rinkai, atliekamus vadinamosiose patikros tarnybose, laikantis CIP nustatytų ir nuolat atnaujinamų techninių kriterijų. Bandymų rezultatų pripažinimas patvirtinamas ant šaunamojo ginklo įspaudžiama žyme, nurodančia kurioje patikros

hoc darbo grupės pasiūlytomis technologijomis. Nustačius standartus galėtų padidėti saugumas ir palengvėti mainai Sąjungos viduje.

7.2. Kitos valstybės narės, tokios kaip Švedija, Nyderlandai, Prancūzija, Liuksemburgas ar Portugalija, mano, kad reikėtų kompiuterizuoti valstybių narių turimą informaciją, idant būtų galima sugretinti šaunamųjų ginklų ir jų savininkų judėjimą. Reikėtų įdėti pastangų, kad visos valstybės narės galėtų gauti registruose saugomą informaciją, o tai prireikus paskatintų informacijos mainus Europos Sąjungoje.

7.3. Kai kurie pasiūlymai yra dar konkretesni, pavyzdžiui, šaunamųjų ginklų komerciniams vežėjams siūloma įmontuoti GPS vietos nustatymo įrangą (Čekija) arba dar griežčiau reglamentuoti privačias saugos tarnybas (Bulgarija). Kitais pasiūlymais siekiama dar didesnių užmojų: sugretinti šaunamųjų ginklų srities apibrėžtis, kad būtų laikomasi bendro, Sąjungos lygmens požiūrio (Nyderlandai).

7.4. Kai kurių valstybių narių nuomone, būtų naudinga sukurti standartinę pervežimo formą komerciniams šaunamųjų ginklų mainams (Rumunija). Šiame dokumente galėtų būti pateikta visa leidimo paraiškose ar pranešimuose apie komercinius sandorius tarp valstybių narių nurodoma informacija.

7.5. Tačiau taip pat nemažas skaičius valstybių narių mano, kad dabartinė padėtis iš esmės yra patenkinama ir (arba) nesiūlo imtis jokių ypatingų priemonių. Kai kurios jų, kaip antai Italija, mano, kad bet koks numatomas pakeitimas turėtų būti įvertintas atsižvelgiant į proporcingumo principą arba į tikruosius poreikius, pagrindžiančius ES lygmens iniciatyvas.

7.6. Apskritai, valstybių narių pastabos daugiausia yra susijusios su šaunamųjų ginklų atsekamumo ir deaktyvavimo klausimais. Taigi, būtent šiuos du klausimus Komisija ketina spręsti ir arba priimti deaktyvavimo standartų ir technologijų bendrąsias gaires, arba užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi įsipareigojimo turėti kompiuterizuotą duomenų kaupimo sistemą[11] – šios dvi užduotys numatytos pačioje Direktyvoje 2008/51/EB.

8. PAGRINDINĖS PAGAL ŠIĄ DIREKTYVĄ NAUDOTOJŲ GRUPĖS ATRODO SUINTERESUOTOS SUPAPRASTINIMU, TAČIAU NEBŪTINAI KATEGORIJŲ SKAIČIAUS SUMAŽINIMU

8.1. Medžiotojai (maždaug 7 milijonai asmenų Europos Sąjungoje[12]), rodos, yra patenkinti dabartinėmis kategorijomis, sudarytomis atsižvelgiant į jų valstybės narės medžioklės tradicijas ir saugumo lygį. Jie aktyviai pripažįsta ir skatina naudoti Europos šaunamojo ginklo leidimą, šiek tiek palengvinantį jų judėjimą iš vienos valstybės narės į kitą ir užtikrinantį labai tinkamą saugumo lygį.

---

tarnyboje jis buvo išbandytas. Kai kuriose patikros tarnybose šaunamieji ginklai taip pat deaktyvuojami, laikantis įvairių technologijų ir reikalavimų, kurie nebūtinai pripažįstami visose valstybėse narėse.

11 Vadovaujantis Direktyva 2008/51/EB, ši kompiuterizuota duomenų apie šaunamuosius ginklus kaupimo sistema, padėsianti susieti ginklą su jo savininku, turi būti įdiegta ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 31 d.

12 Duomenis pateikė ES medžiotojų ir laukinių gyvūnų išsaugojimo asociacijų fedracija (FACE), kuriai priklauso nacionalinės Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Europos Tarybos šalių medžiotojų asociacijos.

8.2. Šauliai taip pat gali naudoti Europos šaunamojo ginklo leidimą, kai, dažniausiai norėdami dalyvauti varžybose, vyksta iš vienos valstybės narės į kitą. Jų judėjimas, rodos, tikrai gerai reglamentuotas ir jiems taikoma griežta vietos ar nacionalinės šaulių federacijos nustatyta leidimų išdavimo tvarka. Nepanašu, kad privaloma tvarka sumažinus Europos lygmens kategorijų skaičių būtų pasiekta akivaizdaus supaprastinimo.

8.3. Nors antikinių, istorinių šaunamųjų ginklų ar istorinių šaunamųjų ginklų reprodukcijų kolekcionierių veiklai ši direktyva netaikoma, jie vertina galimybę įtraukti kolekcinius ginklus į Europos šaunamojo ginklo leidimą, kuriuo palengvinamas tokios rūšies gaminių judėjimas tarp valstybių narių. Tiekėjus, kultūros įstaigų ir pardavimo vietų atstovus, pripažintus ekspertus ir kt. vienijantis sektorius palankiai sutiktų kitas priemones, palengvinančias šios rūšies ginklų pripažinimą, pavyzdžiui, juos pervežant iš vienos valstybės narės į kitą, valstybėse narėse.

8.4. Šaunamųjų ginklų civilinėms reikmėms gamintojus domintų galimos supaprastinimo priemonės. Atkreipiame dėmesį į seną šios pramonės atstovų pageidavimą sukurti visuotines licencijas, skirtas šaunamiesiems ginklams Sąjungos viduje pervežti. Šiuos leidimus valstybės narės suteiktų ne kiekvienam pervežimui atskirai, bet tam tikram laiko tarpui ir iš anksto apibrėžtiems gaminiams[13]; jie būtų išduodami tam tikras patvirtintas garantijas suteikusiems ekonominės veiklos vykdytojams.

8.5. Be to, gamintojai ir mažmeniniai prekiautojai pageidauja, kad būtų supaprastintos pagrindinių šaunamųjų ginklų detalių apibrėžtys. Iš tiesų, pagrindinių šaunamųjų ginklų detalių apibrėžtys nacionalinėje teisėje gali sutapti tik iš dalies, todėl jas patikslinus būtų lengviau sudaryti komercinius sandorius ir užtikrinti jų saugumą.

8.6. Taigi, pagrindinės pagal Direktyvą naudotojų grupės neišsakė konkrečios kritikos dėl dabartinių ES teisės aktuose nustatytų šaunamųjų ginklų kategorijų. Tačiau aiškiai matyti jų noras, kad būtų imtasi tam tikrų supaprastinimo priemonių, siekiant geresnio vidaus rinkos veikimo.

9. VIS DĖLTO SĄJUNGOS LYGMENIU NUSTATYTŲ ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ CIVILINĖMS REIKMĖMS KATEGORIJŲ KLAUSIMAS GALĖTŲ BŪTI NAGRINĖJAMAS IŠ NAUJO, ATSIŽVELGIANT Į PAČIOJE DIREKTYVOJE NUSTATYTUS TERMINUS IR SIŪLOMAS VEIKLOS KRYPTIS

9.1. Valstybių narių įpareigojimas iki 2014 m. gruodžio 31 d. įdiegti ir toliau prižiūrėti kompiuterizuotą duomenų kaupimo sistemą tikrai sukels (atsakymuose į klausimyną jau pastebimą) susirūpinimą dėl geresnių galimybių gauti informaciją. Tokiomis aplinkybėmis bus įdomu iš naujo pažvelgti į galimas atsekamumo Sąjungoje problemas, galbūt kylančias dėl Direktyva nustatytų dabartinių kategorijų.

9.2. Be to, iš kelių valstybių narių atsakymų matyti noras turėti bendrus šaunamųjų ginklų deaktyvavimo metodus, todėl reikėtų priminti, kad šios užduoties artimiausiu metu imsis

[13] Tokia teorinė galimybė jau numatyta Direktyvoje 91/477/EEB. Jos 11 straipsnyje nustatyta, kad prekiautojai ginklais gali gauti leidimus, tam tikrais atvejais juos atleidžiančius nuo atskirų leidimų prašymo vežant šaunamuosius ginklus Bendrijos viduje. Tačiau šia galimybe pasinaudojama retai, nes abi – išvežimo ir įvežimo – valstybės narės turi ją pripažinti ir būti nustačiusios panašias tokio vežimo taisykles.

Komisija, laikydamasi Direktyvos nurodymų[14]. Bendri metodai turėtų padėti pasiekti didesnį su šios rūšies gaminių judėjimu susijusį saugumą.

9.3. Taip pat pažymėtina, kad Direktyvoje 2008/51/EB pateikta aiškia nuoroda taip pat galėtų būti atsakyta į valstybių narių susidomėjimą geresniu atsekamumu: nuoroda pateikta 7 konstatuojamojoje dalyje, nurodant, kad „Visos Europos Sąjungos žymėjimo sistema kiek įmanoma labiau turėtų būti grindžiama“ 1969 m. liepos 1 d. Konvencija dėl šaulių ginklų patvirtinimo žymenų abipusio pripažinimo.

9.4. To siekiant, reikėtų apsvarstyti Europos Sąjungos ir Nuolatinės tarptautinės komisijos (CIP) dėl rankinių šaunamųjų ginklų bandymo struktūrų susitikimo artimiausiu metu galimybę, planuojant Sąjungoje nustatyti pripažintus šaunamųjų ginklų bandymo standartus. Papildoma ir patvirtinta šaunamųjų ginklų gamybos ir judėjimo patikra Europos Sąjungoje galėtų būti naudinga įvairiais saugumo aspektais.

9.5. Taigi, remiantis surinktais duomenimis galima daryti išvadą, kad privalomas ES lygmens šaunamųjų ginklų kategorijų skaičiaus sumažinimas iki dviejų neturėtų akivaizdžių privalumų. Tačiau šios galimybės nereikėtų svarstyti izoliuotai, nes gali kilti pavojus, kad svarstymų šerdimi taps vienintelis klausimas: kurios rūšies dokumentas galėtų būti laikomas leidimu? Dėl to Sąjungoje susidarytų visiškai kitokia nei dabar padėtis, kurioje pripažįstami įvairūs dokumentai.

9.6. Todėl reikėtų atsižvelgti į iki 2015 m. liepos 28 d. Komisijos pateiksimos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai apie taikant Direktyvą susidariusią padėtį ir prireikus pateiktų pasiūlymų aplinkybes analizuojant geriausius būdus galimiems ir pageidaujamiems Direktyvos 2008/51/EB pakeitimams padaryti; supaprastinimo pakeitimai taip pat bus svarstomi atsižvelgiant į visus su šios rūšies gaminiais susijusius ypatumus ir apribojimus.

9.7. Šios ataskaitos išvados bus pristatytos 2012 m. spalio mėn. Direktyva įsteigtos kontaktinės grupės posėdyje. Jos taip pat bus svarstomos 2012 m. lapkričio mėn. pabaigoje Komisijos ketinamoje surengti kovai su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais skirtoje konferencijoje, kurioje dalyvautų su šia nusikalstamumo rūšimi kovojančios šalys. Taip pat svarbu bus aptarti jų poreikius šioje srityje ir nustatyti būsimų iniciatyvų metmenis.

[14] Šios direktyvos I priede numatyta, kad „Komisija, vadovaudamasi šios direktyvos 13a straipsnio 2 pastraipoje nustatyta tvarka, siekdama užtikrinti, kad deaktyvuoti šaunamieji ginklai būtų galutinai nebenaudotini, nustato bendras deaktyvavimo standartų ir technologijų gaires“.